

Zagreb, prosinac 2017., godina X., br. 11

**Uvjeti za mirovinu u 2018. godini
u prijelaznom razdoblju od 2014.
do 2029. godine za žene**

U tekstu donosimo samo pregled najosnovnijih uvjeta za mirovinu u prijelaznom razdoblju od 2014. do 2029. godine za žene za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, detaljne i opsežne informacije vezano uz sve uvjete dostupne su na internetskoj stranici Zavoda (www.mirovinsko.hr), kao i na infotelefonima Zavoda 01/4595-011 i 01/4595-022.

Starosna mirovina

U prijelaznom razdoblju od 2014. do 2029. godine žene ostvaruju pravo na starosnu mirovinu prema povoljnijim uvjetima, s nižom starosnom dobi. U 2018. godini uvjeti za žene su najmanje 15 godina mirovinskog staža i 62 navršene godine života.

Podsjećamo da pravo na starosnu mirovinu (za muškarce) stječe osiguranik kada navrši 65 godina života, uz uvjet od najmanje 15 godina mirovinskog staža.

Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ima osiguranik kada navrši 60 godina života i 41 godinu staža osiguranja.

U 41 godinu staža osiguranja uračunava se staž osiguranja, ne i posebni staž.

Ova mirovina određuje se bez smanjenja – tzv. penalizacije.

Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ne može stići osiguranik koji ispunjava uvjete za redovitu starosnu mirovinu, odnosno koji ima navršenih 65 godina života (muškarci), ili žene koje u 2018. godini navrše 62 godine života i time ispunjavaju uvjete za starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju za žene.

Prijevremena starosna mirovina

U prijelaznom razdoblju od 2014. do 2029. godine žene ostvaruju pravo na prijevremenu starosnu mirovinu prema povoljnijim uvjetima, s nižom starosnom dobi. U 2018. godini uvjeti za žene su navršenih 57 godina

života te 32 godine mirovinskog staža. Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu (za muškarce) stječe osiguranik kada navrši 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža.

U razdoblju od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2030., ženi koja stječe pravo na prijevremenu starosnu mirovinu polazni faktor za određivanje mirovine iznosi u 2018. godini:

- s navršenih do i 33 godine mirovinskog staža: 0,34% po mjesecu
- s navršenih 34 godine mirovinskog staža: 0,32% po mjesecu
- s navršenih 35 godina mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 37 godina mirovinskog staža: 0,25% po mjesecu
- s navršenih 38 godina mirovinskog staža: 0,15% po mjesecu
- s navršenih 39 godina mirovinskog staža: 0,10% po mjesecu.

Potvrde o (ne)primanju doplatka za djecu u RH radi ostvarivanja prava na obiteljska davanja u drugim državama članicama EU

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i ustanove nadležne za obiteljska davanja u drugim državama članicama EU sve informacije međusobno razmjenjuju službenim putem i na propisanim tiskanicama. Stoga podnositelj zahtjeva, neovisno o tome je li zahtjev podnesen u RH ili drugoj državi članici EU, uz zahtjev

za priznanje prava na doplatak za djecu ne treba priložiti potvrdu o (ne)primanju doplatka za djecu u drugoj državi članici.

Nakon što osoba podnese zahtjev za obiteljska davanja nadležnoj ustanovi u drugoj državi članici EU, nadležna ustanova koja odlučuje o pravu na davanja obvezna je službenim putem zatražiti od HZMO-a sve podatke o kojima se vodi službena evidencija, a koji su potrebni za ostvarivanje prava.

S obzirom na to da se u navedenim slučajevima primjenjuju uredbe EU za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, treba provesti postupak i utvrditi sve relevantne činjenice, a samim time i nadležnost za isplatu te sprječiti nepripadne isplate nastale zbog preklapanja prava na obiteljska davanja iz dvije ili više država članica EU.

Svi korisnici doplatka za djecu obvezni su prijaviti svaku promjenu koja nastane tijekom godine koja bi mogla utjecati na uvjete za ostvarivanje prava na doplatak za djecu i na visinu svote doplatka za djecu, i to u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

U okviru ostvarivanja prava na doplatak za djecu primjenom pravnih propisa EU navedeno se naročito odnosi na prijavu činjenice zaposlenja/samozaposlenja korisnika doplatka za djecu ili njegovog bračnog, izvanbračnog ili razvedenog druga u drugoj državi članici EU.

*Drage umirovljenice i umirovljenici,
iza vas ostaje deseta godina druženja u Glasu umirovljenika.
I u godini koja je pred nama trudit ćemo se informirati vas o
pravima iz mirovinskog osiguranja jednako
kvalitetno kao i proteklih godina.*

*Blagoslovjen Božić i sretnu 2018. godinu,
uz dobro zdravlje i puno zadovoljstva želi vam
uredništvo info.HZMO-a.*

KORISNICI MIROVINA - u studenome 2017.

VRSTE MIROVINA	UKUPAN BROJ KORISNIKA	PROSJEČNE SVOTE MIROVINA
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO		
Starosna mirovina	499 098	2.541,71 kn
Starosna mirovina za dugogodišnje osiguranike - čl. 35. ZOMO	19 145	3.447,37 kn
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO	85 287	2.220,75 kn
Prijevremena starosna mirovina	185 488	2.402,09 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO	211	2.610,27 kn
Invalidska mirovina	126 416	1.897,01 kn
Obiteljska mirovina	224 627	1.925,97 kn
UKUPNO - ZOMO	1 140 272	2.317,44 kn
Prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba - DVO, PS i OSO		
Ukupno	14 422	3.655,14 kn
Prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - ZOPHBDR		
Ukupno	70 951	5.577,65 kn
Prema Ugovoru između RH i BiH o suradnji na području prava stradalnika rata u BiH koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji - HVO		
Ukupno	6 803	2.935,09 kn
SVEUKUPNO	1 232 448	2.524,19 kn
PROSJEČNA MIROVINA (ZOMO) bez međunodnih ugovora - isplata u studenome 2017. -	Iznos u kunama	Njen udio u plaći za rujan 2017. (5.958 kn)
Prosječna mirovina za listopad 2017.	2.584,46 kn	43,38%
Prosječna ukupna starosna mirovina za listopad 2017.	2.836,06 kn	47,60%
Prosječna starosna mirovina za listopad 2017. s 40 i više godina m. staža	4.306,47 kn	72,28%
Korisnici mirovina - muškarci (45,78%)	564 163	
Korisnici mirovina - žene (54,22%)	668 285	
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika	1 : 1,21	
Udio ukupnog broja korisnika mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO	15,37%	
Udio broja korisnika starosnih mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO	19,95%	
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	30 godina	
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	71 godina	
Potrebna sredstva za isplatu mirovina i mirovinskih primanja	3.197.000.000 kn	

Uređuje i grafički priprema:

Odjel za odnose s javnošću HZMO
A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb

www.mirovinsko.hr

e-mail: informiranje@mirovinsko.hr
fax: 01/4595-168

INFOTELEFONI: +385 1 45 95 011 (radnim danom od 8 do 16 sati) i **+385 1 45 95 022** (radnim danom od 8 do 16 sati)

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U PROSINCU 2017.

NOVO VODSTVO HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 23. studenog 2017. godine razriješen je dosadašnji vršitelj dužnosti ravnatelja Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje mr. sc. Fedor Dorčić, dr. med. Novim vršiteljem dužnosti ravnatelja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, do imenovanja ravnatelja na temelju provedenog javnog natječaja, Vlada je imenovala Luciana Vukelića, dr. med. Lucian Vukelić, dr. med imenovan je vršiteljem dužnosti ravnatelja do imenovanja ravnatelja temeljem provedenog postupka po objavljenom javnom natječaju.

Vlada je također razriješila dosadašnju vršiteljicu dužnosti zamjenika ravnatelja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje Veroniku Laušin, dr. med. i istodobno je imenovala zamjenicom ravnatelja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje temeljem provedenog postupka po objavljenom javnom natječaju.

UPOZORENJE OSIGURANICIMA DA NE NASJEDAJU PREVARANTIMA

HZZO ponovo upozoravamo građane da ne nasjedaju na pokušaje prijevare od strane nepostojećih djelatnika Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) koji obilaze kućanstva i naplaćuju dugovanja dopunskog zdravstvenog osiguranja na licu mjesta uvjeravajući naše osiguranike da na taj način nemaju dodatnih troškova suda i ovrhe.

Nakon čitavog niza upozorenja ovih dana smo ponovo dobili dojavu naših osiguranika kako na području Vinkovaca nepoznata osobe obilazi domove građana lažno se predstavljajući kao djelatnik HZZO-a i naplaćuje dugovanja dopunskog zdravstvenog osiguranja.

Ističemo da djelatnici HZZO ne obilaze kućanstva i ne potražuju dugovanje za dopunsko zdravstveno osiguranje, već se radi o lažnom predstavljanju i upotrebi imena HZZO-a bez ikakve osnove i u svrhu obmanjivanja osiguranih osoba.

Napominjemo da HZZO obavlja poslove koji se tiču ostvarivanja prava

IZ SADRŽAJA:

- Novo vodstvo Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje
- Upozorenje osiguranicima da ne nasjedaju prevarama

- Pozitivno poslovanje HZZO-a
- HZZO financira staž za 22 pripravnika doktora medicine

na obvezno zdravstveno osiguranje i poslove dopunskog zdravstvenog osiguranja isključivo na lokacijama ispostava i područnih službi, a ne na kućnim adresama. Osim što djelatnici HZZO-a ne obilaze osigurane osobe u svrhu naplate potraživanja dopunskog zdravstvenog osiguranje, ne bave se ni preporukom i prodajom bilo kakvih zdravstvenih usluga, proizvoda i slično. Građane koji se nađu u spomenutoj situaciji pozivamo da pokušaj prijevare prijave policiji.

POZITIVNO POSLOVANJE HZZO-a

U prvih devet mjeseci HZZO je poslovao pozitivno. Naime, u razdoblju siječanj-rujan 2017. godine rashodi-izdaci bili su pokriveni prihodima te je ostvaren pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 348.303.244 kn, s tim da je obvezno zdravstveno osiguranje ostvarilo višak prihoda nad rashodima u iznosu od 276.584.959 kn, a dopunsko zdravstveno osiguranje je ostvarilo višak prihoda u iznosu od 71.718.285 kn.

Ukupne obveze na početku godine iznosile su 2.778.284.651 kn, a na dan 30.09.2017.godine iznose 2.479.144.903 kn, što znači da su ukupne obveze manje za 299.139.748 kn.

Također, u godini dana su smanjeni rokovi plaćanja lijekova na recept prema ljekarnama s 111 dana iznad ugovorenog dospijeća, na 70 dana iznad ugovorenog dospijeća.

HZZO FINANCIRA STAŽ ZA 22 PRIPRAVNIKA DOKTORA MEDICINE

HZZO će finansirati pripravnički staž za 22 pripravnika doktora medicine na temelju provedenog četvrtog dijela Otvorenog javnog natječaja iz 2017. godine. Izabrani pripravnici obavljat će pripravnički staž u općim bolnicama.

HZZO će radi provođenja finansiranja pripravničkog staža općim bolnicama dostaviti Listu prvenstva pripravnika te provesti potrebni postupak radi sklapanja ugovora o finansiranju pripravničkog staža za izabrane kandidate.

OKRUGLI STOL O SKUPIM LIJEKOVIMA

U organizaciji Zbora zdravstvenih i medicinskih novinara Hrvatskog novinarskog društva (HND), 4. prosinca 2017. godine, održan je okrugli stol pod nazivom 'Mogu li svi dobiti skupe lijekove? Od Spinraze do drugih inovativnih lijekova'!

Na okruglom stolu sudjelovao je ministar zdravstva prof. dr. sc. Milan Kujundžić, predstojnica Klinike za neurogiju KBC-a Zagreb prof. dr. sc. Ervina Bilić, voditelj Jedinice za intenzivnu njegu Klinike za Pedijatriju KBC Zagreb dr. Milivoj Novak, pedijatar iz Zavoda za neuropedijatriju KBC-a Zagreb dr. Ivan Lehman, internist i hematolog prof. dr. sc. Boris Labar i Ana Alapić iz udruge Kolibrići.

Ana Alapić iz udruge roditelja vitalno ugrožene djece Kolibrići uvodno je istaknula kako je neophodno očitovanje struke i izražavanje službenog stava po pitanju problematike djece oboljele od spinalne mišićne atrofije. Ministar Kujundžić istaknuo je kako su Ministarstvo i struka u potpunosti otvoreni za dijalog, što pokazuje i sudjelovanje na ovom okruglom stolu.

„Spinraza je prvi lijek koji je donio pomak, no broj tretiranih pacijenata još uvijek je prenizak kako bi se mogao donijeti opći zaključak. U Hrvatskoj je lijek za dvoje djece već odobren te je liječenje u tijeku“, rekao je ministar te naglasio kako je novost kreiranje Fonda za skupe lijekove po modelu Francuske.

„Država osniva fond za posebno skupe lijekove u kojeg će novac moći uplatiti pravne i fizičke osobe, a dio novca potrebnog za nabavku lijeka uplatila bi i država“, rekao je ministar Kujundžić.

Stav struke izrazio je i dr. Lehman: „Lijek je u SAD-u odobren od strane FDA, a u Europskoj uniji od strane EMA-e. 121 pacijent tipa 1 primio je taj lijek, a rezultat je primijećen u 51%, dok je kod 8% pacijenata došlo do prelaska u blaži oblik bolesti. Za sada još nema jasnih pokazatelja kod koje djece se može očekivati veći učinak. Sada je prerano govoriti o rezultatima, kao i o nuspojavama. Analize nuspojava pokazale su kako se nuspojave najčešće vežu uz infekcije dišnog sustava, ali su se pojavljivali i smrtni ishodi. Granica od 6 mjeseci u danim mogućnostima se čini kao skupina koja bi mogla imati najbolji rezultat jer je uz raniju upotrebu vezan i bolji ishod liječenja.“

I Dr. Novak je naglasio važnost rasprave temeljene na činjenicama i istraživanjima: „Potrebna nam je medicinska istina na temelju sada dostupnih podataka – a to je i podloga za bilo kakvo djelovanje. Moramo govoriti medicinsku istinu i sebi i roditeljima i svim ostalim uključenima u ovu priču. Konačni ishod ne može trenutno nitko znati. Postoje brojne skupine bolesnika koje trebaju primiti skupe lijekove i zato ovdje ne možemo izbjegći razgovor i o finansijskim sredstvima“, zaključio je Novak.

Prof. dr. sc. Bilić je rekla kako se u slučaju lijeka Spinraza radi o jednom od najvećih otkrića u liječenju naslijednih bolesti. „Postoji razumna

osnova za optimistični pogled prema kojem bi u budućnosti ovaj ili neki sličan lijek mogao napraviti pomake i kod odraslih bolesnika. Sada to nije moguće i sada nitko ne zna kakve će učinke ovaj lijek imati na duge staze. Uz optimizam, stoga treba postojati i oprez. Potrebni su dokazi i studije o sigurnosti i učinkovitosti lijeka. Lijek je ubrzano odobren i stoga je pod posebnim nadzorom“, istaknula je Bilić.

Prof. dr. sc. Labar naglasio je kako je skupoča lijekova problem s kojim ćemo se sve više suočavati. „Postupci i lijekovi koji se daju bolesniku trebaju dokaze. To se ne odnosi samo na Spinrazu nego na sve lijekove. Trebali bismo imati pravno-proceduralni okvir kako se ponašati u ovakvim situacijama. Ovakve situacije problematične su i za puno bogatije države od Hrvatske. Ne treba zaboraviti da kada imate medicinsku podlogu, lakše je osigurati i financijsku“, rekao je Labar.

Ministar Kujundžić je zaključno istaknuo kako su novi lijekovi izazov, kao što su i pomoć, a sva rasprava o njima mora biti temeljena na istraživanjima i činjenicama.

„S jedne strane postoje medicinski dokazi, a s druge strane želja da se lijek što prije uvrsti. Bilo bi neodgovorno propuštati lijekove bez kontrole, a oni se kasnije pokažu neučinkovitim. To je i pitanje odgovornosti“, rekao je ministar.

- Okrugli stol pod nazivom "Mogu li svi dobiti skupe lijekove"?

Hrvatski zavod za zdravstvo osiguranje - Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB
www.hzzo.hr

Urednice priloga: Veronika Laušin, dr.med., v.d. zamjenica ravnatelja,
Jasenka Pap, dipl. iur., Nevenka Mirković, dipl.iur.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989

IZ UREDA PUČKE PRAVOBRANITELJICE

Kad moraš dijeliti sobu s nepoznatim

Zaštita i promocija ljudskih prava starijih osoba jedan su od prioriteta u području rada pučke pravobraniteljice, što uključuje i obilaske ustanova u sustavu institucionalne skrbi za starije i nemoćne. Cilj obilazaka je, između ostalog, provjeriti uvjete života, način smještaja i postupanje prema starijim osobama u domovima socijalne skrbi.

Korisnici su otkrili na koji način doživljavaju svoj boravak u domu, razloge smještaja u dom, nedostatke i prednosti života u domu, kao i koliko se uvažavaju njihovi prijedlozi. Dio njih istaknuo je kako nisu bili adekvatno pripremljeni na odlazak u dom, što im je uzrokovalo velik šok. Rekli su i da ih je bilo strah kako će ih drugi korisnici prihvatići, s kim će morati dijeliti sobu te hoće li se moći prilagoditi svim promjenama.

Kako nisu više mogli samostalno živjeti u vlastitom domu, a u lokalnoj zajednici ne postoji adekvatno organizirano postupanje prema starijim osobama u domovima socijalne skrbi.

Korisnici su otkrili na koji način doživljavaju svoj boravak u domu, razloge smještaja u dom, nedostatke i prednosti života u domu, kao i koliko se uvažavaju njihovi prijedlozi. Dio njih istaknuo je kako nisu bili adekvatno pripremljeni na odlazak u dom, što im je uzrokovalo velik šok. Rekli su i da ih je bilo strah kako će ih drugi korisnici prihvatići, s kim će morati dijeliti sobu te hoće li se moći prilagoditi svim promjenama.

Kako nisu više mogli samostalno živjeti u vlastitom domu, a u lokalnoj zajednici ne postoji adekvatno organizirano postupanje prema starijim osobama u domovima socijalne skrbi.

Ziranja pomoći uz koju bi barem nekim to bilo moguće, kao problem su također istaknuli nemogućnost izbora. No, većina se uspješno prilagodila. Naveli su i da je veliki problem nedostatak osoblja u domovima, a ističu da se njihovi prijedlozi i primjedbe uvažavaju kad god je to moguće.

Djelatnici su u odvojenoj fokus grupi također naveli nedostatak osoblja, posebice stručnih djelatnika, kao glavni problem. Zato se, navode, osjećaju preopterećeno, što se odražava na razinu kvalitete usluga koje pružaju starijim osobama, zbog čega prijeliku zapošljavanja u skladu sa sistematizacijom radnih mesta doma u kojem rade. Kao

dodatajni problem u pružanju usluga starijim osobama istaknuli su i kako im nedostaju potrebna znanja i vještine za komunikaciju s korisnicima, za što prijeliku edukaciju, a smatraju da im je edukacija nužna i u području zaštite ljudskih prava starijih osoba. Kao primjer dobre prakse naveli su individualan pristup korisnicima, odnosno individualizirani plan skrbi koji nakon dolaska korisnika u dom izrađuju socijalni radnik, glavna sestra i radni terapeut, u suradnji s korisnikom i u skladu s njegovim potrebama.

Ured pučke pravobraniteljice obilazi svake godine domove socijalne skrbi, no do sada nisu utvrđena postupanja koja

bi mogla predstavljati mučenje i neljudsko postupanje, ali jesu ona koja mogu predstavljati ponižavajuće postupanje i kršenje pojedinih zakonskih prava. U Izvještaju za 2016. navodi se kako je nedovoljno poznавanje propisa jedan od razloga kršenja prava osoba u institucionalnoj skrbi.

Starija i nemoćna osoba ne može biti smještena u ustanovu socijalne skrbi protivno svojoj volji, osim ako nije lišena poslovne sposobnosti u dijelu donošenja odluke gdje će živjeti ili joj za to nije imenovan posebni skrbnik. Suglasnost članova obitelji ne može zamijeniti su-glasnost osobe koja se smješta, a svako zadržavanje u ustanovi bez pristanka, ograničavanje je slobode kretanja bez zakonske osnove.

Iako je postupanje zaposlenika prema smještenim starijim i nemoćnim osobama u pravilu vrlo profesionalno, uočena su kršenja pojedinih ustavnih i zakonskih prava, pa čak i ponižavajuće postupanja. Nedovoljan broj zaposlenika nužno se odražava i na kvalitetu pruženih usluga pa se u pravilu ne potiče podizanje korisnika iz kreveta, kojima je kretanje značajno otežano ili se ne mogu samostalno kretati, iako je radi očuvanja kvalitete života izrazito važno da osoba ne boravi cijelo vrijeme u krevetu, već da ju se podiže u kolica i odvozi u zajedničke prostorije radi socijalizacije i sudjelovanja u zajedničkim aktivnostima. Takva hvalevrijedna izvješća treba proširiti, kako bi se unaprijedila kvaliteta života u domovima.

@ v i e s t i

KARLOVAC

Širenje kapaciteta za oboljele od Alzheimera

► **Ministrica Nada Murganić u službenom posjetu Karlovačkoj županiji i Domu za starije i nemoćne osobe "Sv. Antun"**

Ministrica za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Nada Murganić, održala je 24. studenog radni sastanak s Damijom Jelićem, županom Karlovačke županije. Teme sastanka bile su projekt energetske obnove Doma za starije i nemoćne "Sv. Antun" i širenje njegova smještajnog

kapaciteta za korisnike koji boluju od Alzheimera i drugih oblika demencije, a raspravljalo se i o projektima širenja mreže vrtića te njihovom jačanju i razvoju u Karlovačkoj županiji.

Ministrica je pohvalila vanjski izgled i arhitekturu doma, no dodala je kako je to građevina stara 30 godina i unatoč

kvalitetnom održavanju, treba je dograditi i uređivati u skladu s razvojem energetike i drugih vrsta tehnologije. U sklopu službenog posjeta Gradu Karlovcu, ministrica je posjetila štićenike Doma „Sv. Antun“, gdje je održala i radni sastanak s ravnateljicom Šteficom Ljubić Domac.

USLUGE BORAVKA Kao „vrtić“ za starije

Usluge boravka jedan su dio prava starijih osoba u sustavu socijalne skrbi, zajedno s prvom socijalnom uslugom, uslugom savjetovanja i pomaganja, pomoći u kući te smještaja.

Uslugom boravka, korisniku se osiguravaju izvaninstitucijski oblici skrbi u njegovoj lokalnoj zajednici, pri čemu korisnik ostaje u vlastitom domu/obitelji. Usluge boravka pruža dom socijalne skrbi ili drugi pružatelj socijalnih usluga na temelju rješenja centra za socijalnu skrb, a razlikujemo dvije vrste: cijelodnevni i poludnevni boravak.

Cijelodnevni boravak je boravak koji traje od 6 do 10 sati dnevno, a poludnevni boravak je boravak u trajanju od 4 do 6 sati dnevno. U sklopu cijelodnevnog ili poludnevnog boravka korisniku se osigurava zadovoljavanje životnih potreba pružanjem usluga: prehrane, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju, čuvanja, odgoja, njege, radnih aktivnosti, psihosocijalne potpore i rehabilitacije, organiziranjem slobodnog vremena, organiziranog prijevoza te drugih usluga ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika.

Cijelodnevni i poludnevni boravak može se provoditi jedan dan u tjednu, više puta tjedno ili tijekom svih radnih dana u tjednu.

Sve više gradova uvodi uslugu boravka pri postojećim ustanovama za smještaj starijih osoba, jer se na taj način, veći dio dana prazni kapaciteti, mogu koristiti za dolazak ili dovođenje starijih osoba koje žive same ili su im članovi obitelji na poslu. Razvoj takve usluge pomaže i skraćivanju lista čekanja za smještaj u domove.

INOVACIJE

„Artikulacija prisutnosti“ – umirovljenici bez srama i nelagode

Kako osjećaje i misli izložiti pred grupom ljudi poznati glumac Leon Lučev naučio je nedavno i sisačke umirovljenike. Svoju radionicu „Artikulacija prisutnosti“, namijenjenu svima bez obzira na glumačko predznanje, ovoga puta održao je u sklopu Festivala „Željezara“ isključivo za korisnike Doma za starije i nemoćne osobe. Umirovlenici su tako vježbali neverbalno dijeliti emocije pred publikom, pri čemu im je Lučev pomagao na površinu iznjeti ono s čime se inače teško suočavaju. Nakon različitih oblika ekspresije ostaje krajnji rezultat – stajanje pred skupinom bez straha, srama i nelagode.

Lučev je objasnio kako je najveća blagodat ove radionice spoznaja da sve ono što se podiglo iz dubine smije biti bez oznake „dobro“ ili „loše“, te spremnost da sve to prihvativimo i da zagrlimo svoju ogoljenost. Svaka radionica je različita onoliko koliko je drugačija okupljena grupa, dodao je, stoga svaka pruža novo iskustvo te vodi okupljene prema suočavanju sa samim sobom. Pozne godine, nova iskustva!

KAKO DO PRAVA – PITAJTE NAS!

Naknada za troškove stanovanja

Pitanje: Moja mama je prije, uz stalnu socijalnu pomoć, primala od socijalne službe i nekakvu naknadu za troškove stanovanja, pa je time pokrivala režije. Kako je ona dosta demonta, ne zna mi objasniti zašto to više ne prima. Molim vas savjet kako da opet postane korisnica? (Z.H., Zagreb)

Odgovor: Prema još uvijek važećem Zakonu o socijalnoj skrbi troškovi stanovanja u smislu odnose se na najamninu, komunalne naknade, električnu energiju, plin, grijanje, vodu, odvodnju i druge troškove stanovanja u skladu s posebnim propisima, a to pravo se priznaje isključivo korisniku zajamčene minimalne naknade. Međutim, iako je prije to bilo pravo servisirano i financirano direktno iz sustava socijalne skrbi, sada to pravo priznaje jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb do iznosa polovice iznosa zajamčene minimalne naknade priznate samcu, odnosno kućanstvu utvrđene prema Zakonu o socijalnoj skrbi. Naknada za troškove stanovanja može se odobriti izravno u novcu korisniku ili plaćanjem računa pravnoj ili fizičkoj osobi koja je izvršila uslugu.

Predlažemo da se o detaljima raspitate u područnom urede Centra socijalne skrbi prema mjestu prebivališta u Gradu Zagrebu.

Pozivamo čitatelje da nam pišu ako imaju pitanja vezano za socijalna prava i usluge, kako ih ostvariti ili kome se obratiti te ćemo im odgovoriti uz pomoć naših stručnjaka iz savjetovališta.

Kako do dostojanstva - vodič za socijalna prava za starije osobe financiran je od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, a za sadržaj je odgovoran isključivo Sindikat umirovljenika Hrvatske.